

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
(повне найменування вищого навчального закладу)
Кафедра (циклова комісія) німецької філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з навчальної роботи

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до перекладознавства
(шифр і назва навчальної дисципліни)
напрямок підготовки 6. 020303 – філологія
(шифр і назва напрямку підготовки)
спеціальність мова і література (німецька)
(шифр і назва спеціальності)
спеціалізація _____
(назва спеціалізації)
інститут, факультет, відділення іноземних мов
(назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма Вступ до перекладознавства для студентів

(назва навчальної дисципліни)

за напрямом підготовки 6. 020303 – філологія спеціальність мова і література (німецька) „____” _____, 2017 р. – 22 с.

канд.філол.наук, доцент Ткачівський В.В.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії) _____

німецької

філології

Протокол від “ ____ ” _____ 2017 року № ____

Завідувач кафедри (циклової, предметної комісії) німецької філології

_____ (Остапович О.Я.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

“ ____ ” _____ 2017 року

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за напрямом підготовки (спеціальністю) мова і література (німецька)

(шифр, назва)

Протокол від “ ____ ” _____ 2017 року № ____

“ ____ ” _____ 2017 року

Голова _____ (Остапович О.Я.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 0203. Гуманітарні науки (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки <u>6.020303 Філологія</u> (шифр і назва)		
Модулів –	Спеціальність (професійне спрямування): <		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:3

для заочної форми навчання – 1:6

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає в наданні студентам-філологам уявлення про основні закономірності перекладу, його найбільш доцільні принципи, методи та прийоми, сформувати у них знання, уміння й початкові навички різних видів перекладу, розвитку творчого мислення й достатнього рівня перекладацької компетенції. Курс передбачає виконання таких завдань:

- сприяти усвідомленню різниці в підходах до перекладу в різні історичні періоди розвитку перекладознавства в європейських країнах;
- сформувати первинні навички підходу до перекладу різних жанрових різновидів тексту;
- ознайомити з історією перекладу й еволюцією принципу перекладу світських текстів;
- ознайомити з сучасними теоріями правильного (адекватного) перекладу, розробленими західними і вітчизняними перекладознавцями;
- навчити студентів користуватися двомовними, тлумачними, фразеологічними словниками й тезаурусами;
- навчити студентів коментувати жанрові тексти мови ЗМІ (новини, аналітичні статті, репортаж тощо, на ТБ, радіо, та в пресі).

Завданням лекцій є ознайомлення студентів із загальнотеоретичними й методологічними питаннями перекладу, засобами правильного (адекватного) перекладу різних мовних одиниць і явищ німецької мови українською і почасти української німецькою, лексико-граматичними, семантичними, а також стильовими аспектами перекладу.

Мета семінарських занять — поглибити розуміння студентами основних проблем дисципліни, перевірити рівень опанування студентами матеріалу лекцій та рекомендованої літератури, сформувати навички спостереження за мовним матеріалом, навчити робити самостійні висновки, сприяти вмінню студентів розпізнавати та пояснювати основні мовні явища на практичному матеріалі.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен
ЗНАТИ:

- методологію й основні етапи становлення й розвитку перекладознавства; - зміст і концепцію перекладацької діяльності на сучасному етапі;
- методи і прийоми різних видів перекладу.

УМІТИ:

- здійснювати аналіз інваріативного тексту;
- здійснювати аналіз варіативних текстів.

3. Міждисциплінарні зв'язки

Курс тісно пов'язаний із практичним курсом німецької мови, мовознавством, філософією, естетикою, дидактикою, педагогікою, психологією, теорією та історією літератури, літературною критикою. Взаємодія названих дисциплін у навчальному процесі створює наукове підґрунтя для досягнення знаннями та вміннями перекладача.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години / 3 кредити ЄКТС.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Зміст і концепція перекладацької діяльності на сучасному етапі

Тема 1. Переклад в сучасному світі Переклад як один з найдавніших видів людської діяльності. Протиставлення буквального і вільного перекладу. Практика «прикрашеного» перекладу. Тематичне і стилістичне розмаїття текстів, що перекладаються. Відхилення від літературної норми як одне із труднощів перекладу. Канонічні переклади

Тема 2. «ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО» ЯК ЛІНГВІСТИЧНА ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

1. Об'єкт, предмет і завдання курсу «Перекладознавство».
2. Текст як посередник процесу перекладу.
3. Розділи перекладознавства.

Тема 3 ПЕРЕКЛАД: ПРОБЛЕМА ДЕФІНІЦІЇ ТА ТИПОЛОГІЯ

1. Проблема дефініції перекладу.
2. Типологія перекладів.

Тема 4 ПРОБЛЕМА ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ В ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ

1. Дефініція еквівалентності в перекладознавстві.
2. Типологія еквівалентності в перекладознавстві.
3. Залежність еквівалентності від типу перекладного тексту.
4. Трансформації як спосіб досягнення еквівалентності.

Тема 5 ІНФОРМАЦІЯ ЯК ОСНОВА ПЕРЕКЛАДУ

1. Дефініції інформації.
2. Типологія інформації в перекладознавстві.
 - 2.1. Денотативна інформація.
 - 2.2. Конотативна інформація.

2.3. Прагматична інформація.

Практичний модуль

Практичне заняття № 1. Переклад у сучасному світі. Переклад як один з найдавніших видів людської діяльності. Протиставлення буквального і вільного перекладу. Практика «прикрашеного» перекладу. Тематичне і стилістичне розмаїття текстів, що перекладаються. Відхилення від літературної норми як одне із труднощів перекладу. Канонічні переклади.

Література:

1. Казакова Т.А. Практические основы перевода. – СПб: Лениздат; Изд-во «Союз», 2003. – 320 с.
2. Латышев Л.К., Семенов А.Л. Перевод: теория, практика и методика преподавания. – М.: Академия, 2003. – 192 с.
3. Мірам Г.Е., Дейнеко В.В. Основы перекладу. – К: Ніка-Центр, 2002. – 237 с.
4. Нестеренко Н.М., Лисенко К.В. A Course in Interpreting and Translation. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 240 с.

Практичне заняття № 2. Види перетворень при перекладі. Транскрипція як лексичний прийом перекладу.

1. Загальна характеристика лексичних, граматичних та стилістичних прийомів перекладу.
2. Різниця між перекладацькою транскрипцією та транслітерацією.
3. Механізм перекладу власних імен, які мають символічну функцію.
4. Сполучення семантичного перекладу з калькуванням.
5. Особливості перекладу географічних назв та назв навчальних закладів.
6. Особливості вживання перекладацької транскрипції при перекладі назв нечисленних народів або інших національно-культурних феноменів.
7. Особливості перекладу реалій та термінів.

Література:

1. Алексеев И.С. Профессиональный тренинг переводчика. - СПб: Лениздат; Изд-во «Союз», 2003. – 288 с.
2. Казакова Т.А. Практические основы перевода. – СПб: Лениздат; Изд-во «Союз», 2003. – 320 с.
3. Латышев Л.К., Семенов А.Л. Перевод: теория, практика и методика преподавания. – М.: Академия, 2003. – 192 с.

4. Кіщенко Ю. В. Вступ до перекладу (завдання для самостійної роботи до модульної атестації): навч.-метод. посібник для студентів I курсу спеціальності «Переклад». – Херсон: Вид-во ХДУ, 2007. – 48 с.
5. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 512с.

Практичне заняття № 3. ПРОБЛЕМА ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ В ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ

1. Дефініція еквівалентності в перекладознавстві.
2. Типологія еквівалентності в перекладознавстві.
3. Залежність еквівалентності від типу перекладного тексту.
4. Трансформації як спосіб досягнення еквівалентності.

Література:

1. Казакова Т.А. Практические основы перевода. – СПб: Лениздат; Изд-во «Союз», 2003. – 320 с.
2. Мирам Г., Гон А. Профессиональный перевод. – К: Ника-Центр, 2003. – 135с.
3. Миньяр-Белоручева А.П., Миньяр-Белоручев К.В. Английский язык. Учебник устного перевода. – М: Изд-во «Екзамен», 2004. – 350 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Тема 5 МОДЕЛІ ПЕРЕКЛАДУ

1. Денотативна (ситуативна) модель перекладу.
2. Семантична модель перекладу.
3. Інформативна модель перекладу.
4. Трансформаційна модель перекладу.
5. Модель перекладу із мовою-посередником.
6. Психолінгвістична модель перекладу.
7. Комунікативні моделі перекладу.
8. Дискурсивна модель перекладу.

Тема 6 ФОНЕТИЧНИЙ ТА ГРАМАТИЧНИЙ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ

1. Транслітерація як прийом відтворення графічної форми іншомовного слова.
2. Транскрипція як прийом відтворення звукової форми іншомовного слова.
3. Комбінація транскрипції та транслітерації.
4. Фонографічна заміна за традицією.
5. Зміна ритміко-мелодійного малюнка віршів.

6. Трансформації на словотвірному рівні
7. Трансформації на морфологічному рівні
 - 7.1. Категорійна заміна.
 - 7.2. Частиномовна заміна.
 - 7.3. Заміна морфологічних засобів лексичними.
8. Трансформації на синтаксичному рівні
 - 8.1. Заміна сполуки словом і навпаки.
 - 8.2. Заміна синтаксичного зв'язку у словосполучах і реченнях.
 - 8.3. Членування речень.
 - 8.4. Об'єднання речень.
 - 8.5. Додавання й опущення мовних одиниць і конструкцій.
 - 8.6. Перестановки.

Тема 8 ЛЕКСИЧНИЙ АСПЕКТ ПЕРЕКЛАДУ

1. Міжмовні лексичні відповідники.
2. Денотативний аспект лексичних трансформацій.
3. Конотативний аспект лексичних трансформацій.
4. Номінативний аспект лексичних трансформацій.

Тема 9 ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ ПЕРЕКЛАДУ

1. Переклад фразеологічних одиниць.
2. Фігуративні прагматичні трансформації.
3. Прагматичні концептуальні перетворення в перекладах.
4. Аксіологічні прагматичні трансформації.
5. Мегатекстові трансформації в перекладах.

Тема 10 ПРОБЛЕМА ЛАКУН І РЕАЛІЙ У ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ

1. Лакуни. Типологія лакун.
2. Реалії. Класифікація реалій в перекладознавстві.
3. Прийоми перекладу реалій.

Практичний модуль

Практичне заняття № 4. МОДЕЛІ ПЕРЕКЛАДУ

1. Денотативна (ситуативна) модель перекладу.
2. Семантична модель перекладу.
3. Інформативна модель перекладу.
4. Трансформаційна модель перекладу.

5. Модель перекладу із мовою-посередником.
6. Психолінгвістична модель перекладу.
7. Комунікативні моделі перекладу.
8. Дискурсивна модель перекладу.

Література:

1. Казакова Т.А. Практические основы перевода. – СПб: Лениздат; Изд-во «Союз», 2003. – 320 с.
5. Латышев Л.К., Семенов А.Л. Перевод: теория, практика и методика преподавания. – М.: Академия, 2003. – 192 с.
6. Мірам Г.Е., Дейнеко В.В. Основи перекладу. – К: Ніка-Центр, 2002. – 237 с.
7. Нестеренко Н.М., Лисенко К.В. A Course in Interpreting and Translation. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 240 с.

Практичне заняття № 5. ПРОБЛЕМА ЛАКУН І РЕАЛІЙ У ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ

1. Лакуни. Типологія лакун.
2. Реалії. Класифікація реалій в перекладознавстві.
3. Прийоми перекладу реалій.

1. Казакова Т.А. Практические основы перевода. – СПб: Лениздат; Изд-во «Союз», 2003. – 320 с.
2. Латышев Л.К., Семенов А.Л. Перевод: теория, практика и методика преподавания. – М.: Академия, 2003. – 192 с.
3. Мірам Г.Е., Дейнеко В.В. Основи перекладу. – К: Ніка-Центр, 2002. – 237 с.
4. Нестеренко Н.М., Лисенко К.В. A Course in Interpreting and Translation. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 240 с.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Назва												
Тема 1. Перекладознавство як лінгвістична галузь знань		2	1			4						
Тема 2. Переклад в сучасному світі		2	2			4						
Тема 3. Переклад: проблема дефініції та типологія		2				8						
Тема 4. Проблема еквівалентності в перекладознавстві		2				8						
Тема 5. Інформація як основа перекладу		2	2			6						
Разом за змістовим модулем 1		10	5			30						
Змістовий модуль 2. Назва												
Тема 1. Моделі перекладу		2	1			6						
Тема 2. Фонетичний та граматичний аспекти перекладу		2	2			4						
Тема 3. Лексичний аспект перекладу		2				8						
Тема 4. Прагматичний аспект перекладу		2	2			4						

Тема 5. Проблема лакун і реалій у перекладознавстві		2				8						
Разом за змістовим модулем 2		10	5			30						
Усього годин		20	10			60						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Переклад у сучасному світі.	2
2	Види перетворень при перекладі. Транскрипція як лексичний прийом перекладу.	2
3	Проблема еквівалентності в перекладознавстві	2
4	Моделі перекладу	2
5	Проблема лакун і реалій в перекладознавстві	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

8. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів полягає в опрацюванні поточного лекційного матеріалу й відповідних розділів з обов'язкової та додаткової літератури,

підготовці повідомлень на семінарських і практичних заняттях, засвоєнні питань, що виносяться на самостійне опрацювання. Самостійна робота є основним способом виховання самостійності в опануванні знань.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Див. Питання до самоперевірки та для самоконтролю.	...
	...	...
	Разом	

9. Індивідуальні завдання

10. Методи навчання

Лекції, практичні та лабораторні заняття з використанням електронних дидактичних демонстраційних матеріалів (презентації, схеми, відео- й аудіозаписи тощо), що призначені для супроводу навчального процесу.

Електронний лабораторний практикум – інформаційна інтерактивна демонстраційна модель природних і штучних об'єктів, процесів та їхніх властивостей із застосуванням засобів комп'ютерної візуалізації.

Самостійна робота з використанням можливості мережі інтернет з наданням відповідних посилань на джерело інформації.

Самостійна підготовка з використанням друкованих та електронних підручників, навчальних посібників (з вільним доступом усім учасникам навчального процесу), а також інших локальних і мережових інформаційних ресурсів.

11. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Система контролю складається з поточного, рубіжного та підсумкового етапів.

Поточний контроль здійснюється у формі усного фронтального опитування у процесі бесіди, дискусії під час семінарських занять та проведення практичних і, можливо, лабораторних робіт. Рубіжний контроль — у формі виконання тестів,

які охоплюють питання вивчених тем. Підсумковим контролем є складання заліку і іспиту.

Підсумкова контрольна робота виконується на заключному етапі та передбачає виявлення рівня опанування студентами теоретичного матеріалу та набутих практичних навичок. Кожен студент повинен виконати 2 контрольні роботи, які допоможуть виявити знання з кожного розділу дисципліни.

Залік з курсу перекладознавства проводиться у формі відповіді на теоретичне запитання, передбачено програмою, та виконання практичного завдання — виявлення мовних явищ у запропонованому тексті та коментування засобів їх передавання.

Рівень компетенції студентів визначається на іспиті, для успішного складання якого студенти повинні вміти:

- швидко й ефективно користуватися різними типами словників при виконанні перекладів;
- виконати якісний підрядковий переклад політичного тексту;
- виконати схвальний і негативний анотаційний переклад тексту;
- зробити реферативний переклад тексту;
- відрізнити реферативний переклад від анотаційного чи підрядкового;
- навести й пояснити односторонню та двосторонню парадигматичну модель праці перекладача-тлумача;
- виконати скоповий переклад тексту;
- показати на власному перекладі наявність відтворення на рівні денотативів і семем;
- користуватися трансформаціями і відшуковувати трансформації в будь-якому перекладі;
- перекладати й аналізувати текст оригіналу/перекладу на основі гіпотетичної перекладацької матриці.

12. Розподіл балів, які отримують студенти*Приклад для заліку*

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3					100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Приклад за виконання курсового проекту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до ____	до ____	до ____	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
26-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	---	---

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за шкалою ECTS та національною шкалою

Оцінку «А» («відмінно») заслуговує студент, який виявив всебічні, систематичні і глибокі знання, за повне (від 90% до 100%), методично правильне висвітлення основних (за варіантами) та додаткових програмових питань з даного курсу, за аргументацію висловлених положень переконливими прикладами, знанням основних і другорядних перекладацьких явищ, вміння логічно викласти матеріал і зробити відповідні висновки. Студент який виявив здатність самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною і додатковою літературою, рекомендованою програмою. Така оцінка передбачає також засвоєння студентом взаємозв'язку основних понять дисципліни і їх значення для набутої професії.

Оцінку «В» («добре») ставлять студентів, який засвоїв навчально-програмовий матеріал, у повному обсязі, успішно виконує передбачені програмою завдання, опрацював основну літературу, рекомендовану програмою. Тобто студентів, який засвідчив систематичний характер знань із дисципліни і здатний до їх самостійного поповнення й оновлення у процесі подальшої навчальної роботи і професійної діяльності.

Оцінка «С» («добре») ставиться за порівняно повне й методологічно в цілому правильне висвітлення основних і додаткових питань з даного курсу, належну аргументацію відповідей прикладами, вмінням логічно викласти перекладознавчий матеріал і зробити основні висновки.

Оцінки «D» («задовільно») заслуговує студент, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною літературою, рекомендованою програмою.

Оцінка «Е» («задовільно») ставиться за відповіді, які хоч і свідчать про деяке знання студентами програмового матеріалу (в межах 50%), але є неповними, поверховими, без достатньої аргументації та належної логіки викладу.

Оцінку «FX» («незадовільно») ставлять студентів, у знаннях якого є прогалини, який припустився принципових помилок у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінка «F» («незадовільно») ставиться за засвоєння студентом програмового матеріалу (менше 50%), за відповіді неправильні або надто приблизні, в яких не висвітлюється суть питань, не простежується логіка викладу, відсутні самостійні узагальнення і висновки, тобто студентів, який неспроможний продовжити навчання чи приступити до професійної діяльності після закінчення вищого навчального закладу без додаткових занять з даної дисципліни.

13. Методичне забезпечення

1. М.Р. Ткачівська. Інтертекстуальність та цитати доби тоталітарного режиму в німецькомовних перекладах творів Ю. Андруховича
2. М.Р. Ткачівська. Цитати доби української незалежності в німецькомовних перекладах творів Ю. Андруховича. - Вісник Луганського національного університету.
3. М.Р. Ткачівська. Поетичні вкраплення та їх переклад (на прикладі української та німецької мов) Наукові записки Національного університету «Острозька академія» Серія «Філологічна». Випуск 54. С.300-303.
4. Ткачівська М. Вставні слова і мовне табу (про ще одну проблему ли- хослів'я) / М. Ткачівська // Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство). – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – Вип. 126. – 606 с. – С. 266-270.
5. Ткачівська М. Мова гніву або вербальне опоганення / М. Ткачівська; гол. ред. Н. В. Іваницька // Наукові записки Вінницького держав- ного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологічна (мовознавство): збірник наукових праць. – Вінниця: ТОВ «Фірма «Планер», 2014. – Вип. 19. – 474 с. – С. 263-268.
6. Ткачівська М. Р. Мовні «заплави» або лихослів'я (перчений хліб перекладача) / М. Ткачівська // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки. – № 3 (286) лютий 2014. – 184 с. – С. 50-57.

14. Рекомендована література

Базова

1. Алексеева, И. С. Введение в переводоведение: Учебное пособие для вузов. – М. : Академия, 2008. – 354 с.
2. Коваленко А. Я. Науково-технічний переклад: Навчальний посібник. – Тернопіль: Вид-во Карп'юка, 2001. – 284 с.
3. Комиссаров В.Н. Теория перевода – М.: Высшая школа, 1990. – 253 с.
4. Комиссаров В.Н. Теория перевода (лингвистические аспекты): Учеб. для ин- тов и фак. иностр. яз. – М.: Высш. шк., 1990. – 253 с.

5. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу: Навч. посібник для студентів. — Київ: Юніверс, 2003. — 280 с.
6. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад).— Вінниця: Нова Книга, 2003.— 448с.
7. Латышев Л. К. Перевод : теория, практика и методика преподавания : учеб. пособие для студ. пер. фак. вузов / Л. К. Латышев, А. Л. Семенов. — М. : Academia, 2003. — 192 с.
8. Маслова, В. А. Лингвокультурология: учебное пособие для вузов. — М.: Академия, 2007. — 202 с.
9. Садохин, А. П. Теория и практика межкультурной коммуникации: учебное пособие для вузов / А. П. Садохин. — М.: Юнити, 2004. — 271 с.

Додаткова

1. Бархударов Л.С. К вопросу об отношении формальных и семантических моделей предложения // Теория языка. Ангlistика. Кельтология. — М.: Наука, 1976. — С. 11-18.
2. Бахтин М. Д. Культурное пространство // Вестник Восток. Кав. ГТУ [«Гуманитарные науки»] / Восточно-Кавказский гос. техн. ун-т, 2004. — № 2. — С. 1-8.
3. Белянин В.П. Психолингвистические аспекты художественного текста. — М.: Изд-во МГУ, 1988. — 120 с.
4. Бурда О. В. Міфологеми та ідеологеми як специфічні й етно-соціально забарвлені терміносистеми / О.В.Бурда //Проблеми української термінології.— 2002.— №453. — С. 171–174.
5. Гальперин И.Р. Изменчивость контекстно-вариативных форм членения текста. // Русская речь. Текст как целое и компоненты текста. — М.: Наука, 1982. — С. 18-28.
6. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. — М.: Наука, 1981. — 139 с.
7. Григорьева О.Н. Цвет и запах власти (семантика ощущений в языке СМИ) // Язык средств массовой информации как объект междисциплинарного исследования. — М.: Изд-во МГУ, 2001. — С. 37 – 39.
8. Дридзе Т.М. Текст как иерархия коммуникативных программ (информационно-целевой подход). — В кн.: Смысловое восприятие речевого сообщения (в условиях массовой коммуникации) / Отв. ред. Т.М. Дридзе, А.А. Леонтьев. — М.: Наука, 1976. — С. 48-57.
9. Емышева Е. Некоторые особенности ведения переговоров с представителями разных стран // Управление персоналом.— 2000. № 2.— с.25-27
10. Жинкин Н.И. Речь как проводник информации. — М.: Наука, 1982. — 158 с.

11. Зимняя И.А. Смысловое восприятие речевого сообщения. – В кн.: Смысловое восприятие речевого сообщения (в условиях массовой коммуникации) / Отв. ред. Т.М. Дридзе, А.А. Леонтьев. – М.: Наука, 1976. – С. 5-33.
12. Казакова Т.А. Практические основы перевода / Т.А. Казакова-М.: Союз, 2001.– 320 с. 8
13. Казакова Т.А. Практические основы перевода / Т.А. Казакова-М.: Союз, 2001.– 320 с. 9
14. Каменская О.Л. Текст и коммуникация: Учеб. пособие для институтов и факультетов иностр. языков. – М.: Высшая школа, 1990. – 152 с.
15. Караулов Ю.Н. Русский язык и языковая личность. – М.: Наука, 1987. – 263 с.
16. Кацнельсон С.Д. Предисловие // История лингвистических учений. Древний мир. / Ред.: А.В. Десницкая, С.Д., Кацнельсон – Л.: Наука, 1980. – С. 3-6.
17. Колшанский Г.В. Контекстная семантика. М.: Наука, 1980. – 149 с.
18. Комиссаров В.Н. Теория перевода (лингвистические аспекты): Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. – М.: Высш. шк., 1990. – 253 с.
19. Коротченко Т. В. Переводческие стратегии в англоязычной культуре середины XX в. // Молодой ученый. — 2011. — № 9. — С. 117-119.
20. Крюков А.Н. Понимание как переводческая проблема. // Перевод и интерпретация текста. Сб науч. работ Ин-та языкознания АН СССР. М., 1988. – С. 65-75.
21. Куайн У. В. Слово и объект. – М.: Логос Праксис, 2000. – 386 с.
22. Лановик З. Художній переклад як проблема компаративістики // Літературознавча компаративістика. — Тернопіль, 2002. — С. 256–271.
23. Лановик М. Перекладознавчі проблеми компаративістики крізь призму літературознавчих теорій // Літературознавча компаративістика. — Тернопіль, 2002. — С. 272–309.
24. Левин Ю.Д. Проблема переводной множественности. // Литература и перевод: проблемы теории. М.: Прогресс, Литера, 1992. – С. 213-224.
25. Левицкая Т.Р., Фитерман А. Н. Проблемы перевода (на материале современного английского языка). – Москва: Междунар. отношения, 1976. – 206 с.
26. Леонтович О. А. Введение в межкультурную коммуникацию: учеб. / Леонтович О. А. – М. : Гнозис, 2007. – 368 с.
27. Леонтьев А.А. Психолингвистических единицы порождения речевого высказывания. – М.: Наука, 1969. – 307 с.
28. Матвеева Л.В. Полиmodalность и полисемантичесность языка и грамматики телекоммуникаций // Язык средств массовой информации как объект междисциплинарного исследования. – М.: Изд-во МГУ, 2001. – С. 41 – 42.

29. Миньяр-Белоручев Р.К. Теория и методы перевода – М.: Московский Лицей, 1996. – 208 с.
30. Моисеев М.Д. Английский лексика. Правильный выбор слова, – М.: Аквариум, 1996.
31. Москаленко М. Тисячоліття: переклад у державі слова // Тисячоліття: Поетичний переклад України-Русі. — Київ: Дніпро, 1995. — С. 5-38.
32. Мушніна О.О. Об'єктний предикативний інфінітивний зворот як проблема перекладу (на матеріалі англійських науково-технічних та художніх текстів) // Філологічні студії. – Луцьк, 2004. - № 1 (25). – С. 61-67.
33. Мушніна О.О. Особливості відтворення артиклів у перекладі науково-технічної та художньої прози // Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. Зб. наукових праць. – К.: Київський університет, 2005. – Вип. XI. – С. 49-53.
34. Паршин А. Теория и практика перевода. – М.: Русский язык, 2000. – 161 с.
35. Петренко В.Ф. Психосемантика сознания. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1988. – 208 с.
36. Петренко В.Ф. Психосемантический аспект массовых коммуникаций // Язык средств массовой информации как объект междисциплинарного исследования. – М.: Изд-во МГУ, 2001. – С. 44 – 47.
37. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации / Г. Г. Почепцов. – М.: рефл-бук, 2001. – 656 с.
38. Прокопенко, А. В. Конфліктні стратегії політдіяча в аспекті стратегій перекладу (на основі американського політінтерв'ю) // Філологічні трактати. — 2012. — Т. 4, № 2. — С. 82-88.
39. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. – Москва: Междунар. отношения, 1974. – 216 с.
40. Сорокин Ю.А. Проблема перевода с психолінгвістической точки зрения. – Тетради переводчика, № 21. – М.: Высшая школа, 1984. – С. 14-17.
41. Спивак Д.Л. Лингвистика измененных состояний сознания. – М: Наука, 1986. – 92 с.
42. Стернин И.А. Проблемы анализа структуры значения слова. – Воронеж: Изд-во Воронежского ун-та, 1979. – 156 с.
43. Тороп П. Тотальный перевод. – Тарту: Издательство Тартуского ун-та, 1995. – 220с.
44. Урманцев Ю. А. О формах постижения бытия // Вопросы философии. – 1993. – № 4. – С. 89-105.
45. Черноватий Л.М., Карабан В.І. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини.- Вінниця : Нова книга, 2006. – 272 с.

46. Черноватий Л.М., Карабан В.І. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини.- Вінниця : Нова книга, 2006. – 272 с.

Інформаційні ресурси

1. Комиссаров В.Н. Современное переводоведение . [Электронный ресурс]: Библиотека Дурова. — Режим доступа: [http //library.durov.com/Komissarov-089.htm](http://library.durov.com/Komissarov-089.htm)
2. Перевод художественных текстов: проблема национально-культурной специфики [Электронный ресурс]: Канал ресурсов бизнеса. — Режим доступа: <http://krb.in.ua/?p=1708>
3. О специфике перевода названий фильмов [Электронный ресурс]: Kinofilms. — Режим доступа: [http :// www. kinofilms. ua / info/7](http://www.kinofilms.ua/info/7)
4. Бондарчук Л.Й. Лексико-семантичні трансформації англо-українського перекладу фахової лексики з економіки [Електронний ресурс]: . — Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/2236/1/06blifle.pdf> 11

Питання до самоперевірки та для самоконтролю.

1. Мета і завдання перекладознавства. Значення науки серед інших перекладацьких дисциплін.
2. Переклад як наука. Адекватність терміна "інтерпретація".
3. Проблема перекладності.
4. Принципи адекватності перекладу.
5. Переклад як специфічний процес кодування і декодування.
6. Шляхи здійснення комунікативного акту.
7. Відмінність між білінгвальним комунікативним актом і перекладом.
8. Переклад у методиці викладання іноземних мов.
9. Трансформаційна, денотативна, комунікативна теорії перекладу.
10. Етапи і фактори перекладацького процесу.
11. Переклад і двомовність. Контекст оригіналу і контекст перекладу.
12. Зміст як інваріант перекладу.
13. Шляхи передавання перекладу.
14. Види перекладу.
15. Історія виникнення європейського і українського перекладознавства.
16. Поняття "еквівалент" і "одиниця перекладу".
17. Мовленнєвий акт як одиниця перекладу.
18. Повна і неповна еквівалентність у перекладі.
19. Типи еквівалентності.
20. Шляхи передавання лексичного значення в інтернаціональній лексиці.

21. Шляхи передавання значення національної лексики.
22. Граматичні трансформації при перекладі: перестановки, заміни членів речення та частин мови, додавання та вилучення слів.
23. Комплексні граматичні трансформації.
24. Структурна обумовленість граматичних трансформацій.
25. Взаємозалежність синтаксичних і лексико-семантичних перетворень при перекладі вислову.
26. Прийоми вираження категорії модальності у перекладі.
27. Лексико-граматичне вираження модальності через модальні дієслова.
28. Еквівалентність перекладу модальних дієслів в німецькій та українській мовах.
29. Шляхи вираження і значення обставитивної модальності.
30. Перетворення ускладненого речення у складне та низку простих речень.
31. Трансформація складного речення у просте або низку простих речень.
32. Шляхи подолання інверсії в реченні при перекладі.
33. Граматичні і стилістичні процеси визначеної трансформації.
34. Граматичні і стилістичні процеси передбаченої трансформації.
35. Шляхи передавання у перекладі пасивного стану.
36. Передавання метафори і метонімії при перекладі.
37. Переклад фразеології. Переклад прагматичних ідіом. Переклад прислів'їв.
38. Вживання іншомовних слів у перекладі.
39. Переклад діалектної лексики.
40. Прагматична адаптація тексту перекладу.
41. Передавання непрямих мовленнєвих актів у перекладі.
42. Переклад написів та оголошень.
43. Особливості вживання цифр та конвертація одиниць вимірювання в німецькому перекладі.
44. Порівняльний аспект перекладу художньої і наукової літератури
45. Звичайна ввічливість та політична коректність при перекладі.
46. Засоби і прийоми перекладу мовних одиниць у тексті.
47. Лексико-семантичний, стилістичний й структурний аналіз мовних одиниць, концепту.
48. Аспекти, прийоми, шляхи й засоби перекладу публіцистичних текстів і газетних статей.
49. Специфіка перекладу офіційних документів.
50. Шляхи перекладу полісемії.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

1. Історія українського художнього перекладу.
2. І.Франко як перекладач і перекладознавець
3. Історія перекладу „Біблії" мовами світу.
4. Переклад як мистецтво і наука.
5. Переклад соціально-політичної лексики.
6. М. Бажан – перекладач
7. Переклади поезій Л. Українки мовами світу.
8. Переклади сучасних українських поезій мовами світу.
9. Г.Кочур – перекладач
10. Переклад НТ текстів.
11. М.Рильський – перекладач.
12. Проблеми сучасного комп'ютерного перекладу та перекладацькі програми
13. Переклади ділової термінології та ділової кореспонденції.
14. Переклади поезії Т.Шевченка мовами світу"
15. М.Лукаш – перекладач
16. Проблеми синхронного усного перекладу.
17. Питання адекватності перекладу як перекладацька проблема.
18. Типові перекладацькі помилки.
19. Основні засоби перекладу.
20. Переклад англomовної поезії українською мовою.
21. Переклад російської поезії українською мовою
22. Переклад В.Шекспіра українською мовою.
23. Переклад, як міст взаєморозуміння між народами.
24. Переклад реалій.
25. Переклад фразеологізмів.
26. Переклад власних назв.
27. Переклад архаїзмів.
28. Переклад неологізмів.
29. Гра слів при перекладі.
30. Реалії державно-адміністративного владного і суспільного життя та їх переклад.
31. Граматичні трансформації а процесі перекладу.
32. Мови в об'єднаній Європі та ролі перекладу у цьому процесі.
33. Психологічні аспекти теорії перекладу.
34. Сучасний стан перекладознавства в Україні.
35. Стан сучасного перекладознавствана Заході.
36. Україна-Німеччина: діалог культур